

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.— Na polugodiste i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Dostava za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za avrte, uz koja nema prilicne preplate, biti će povraćana. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju, — Neplaćena se pisma ne primaju. — Dvana i novce treba šaljati „Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru“

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Naše vojevanje u Italiji.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 26. Službeno se javlja:

26. juna 1918.

Talijansko bojište:

Na frontama zapadno od Ečave bila je borbeno djelatnost zadnjih dana nanovo živahnija. Na padini Zugne odbismo jake zagone, preduzete poslije žestoke topničke vatre, i to sa teškim gubicima po neprijatelja.

Na Asijskoj visoravni i izmeggju Brenne i Diava jučerašnji dan protekao je znatno mirnije. Ljuto rvanje dana 24. o. m. svršilo je po Talijance sa potpunim neuspjehom, koji je najjasnije izbio na vidjelo tim, što na bojnem području, na kojem se najviše borilo, na Asoloni i brdu Pertici, naši su odijelci, koji su išli za neprijateljem, zauzeli znatne odsječke njegovih najprednjih linija.

Do tome dakle, hvala hrabrosti i srčanosti preduzmljivosti naših četa, koje se biju sa neslomljivom bojom žilavošću, propadoše krvavo svi talijanski napori, da preotmu zemljište što su dana 15. o. m. izgubili.

Kod skupine vojske feldmaršala Boroevića nije se ništa znatno zbilov.

Doglavica izmeggju štaba.

Njemačka ofenziva na zapadnoj fronti.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 26. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 26. juna 1918.

Zapadno bojište:

Skupina vojske nasljednika prijestola Rupprechta:

Danas izjutra Englezi napadoše južno od Scarpe sa više satnija u širokim odsječcima. Kod Feuchyja i Neuville-Vitasse, bjehu uzbijeni protudarcem. U susjednim odsječcima njihovi zagoni propadoše u našoj vatri. Navečer oživlje artiljerijska djelatnost skoro na svojoj fronti. Izmeggju Arrasa i Alberta i s obe strane Somme ona potraja živahna i preko noći. Neprijatelj se više puta zagoni u jake izvide; ali bje odbijen.

Vojna skupina njemačkog nasljednika prijestola:

Izmeggju Avre i Marne borbeno djelatnost oživljeva na mahove. Zapadno od Oise odnijesmo u bojovima na pretpolju, nekoliko francuskih mitraljeza. Neprijateljski djelimični napad sjeverozapadno od Chateau Thierrja bje odbijen.

Vojna skupina vojvode Alberta:

Sjeverno od kanala Racine-Marne bavarsko domobranstvo prodrue u francuske pozicije sjeverozapadno od Buresa, te se povratu sa 2 oficira i 40 momaka zarobljenih.

Iz neprijateljske eskadre, koje se dana 24. juna zagonila istočno od Soissonsa do Aisne da

Strašan doživljaj.

Vi znate — govorio je nekad Marko Cvitković svojim prijateljima na sjelu — da sam bio mornar. Služio sam na lijepom vaperu (parobrodo), na kojem bijaše strog ali pravedan kapetan. Okrcamo jednom svakojake robe u Dubrovniku i krenemo put Marsilje. Cijelim putem pratilo nas je lijepo vrijeme, a more je odsijevalo od sunčanih zraka poput zrcala. Iza sretno vožnje prispjemo tamo, predamo i prodamo robu, a sutra dan jutrom imali smo se vratiti kući. Uveče, prije polaska, izjigjem malo, da se prošecem prostranim i krasnim francuskim gradom. Umoran svratim se u pristalu gostionu, da malo založim i da se okrijepim rumenikom. Iza dva, tri sata izišao sam iz nje. Ama, ako ćete mi vjerovati, bilo mi se malo zavrtilo u glavi. Udri lijevo, udri desno, nikako ne mogu naći put u luku. Tumarajuć tako prispjeh na nekakav maleni trg, na kojem do tada nijesam nikada bio. U to začujem, gdje sat udara na marsiljskoj ctkvi. Nabrojio sam, koliko se sjećam 11 udaraca. Dakle bilo je sat do ponoći. Noć je bila tamna, oblaci tamni i puni kiše nagonili su se nekom. Baš sam htio da sjednem gdje u tamnom kutu i pričekam jutro, kad li sinu na protivnoj strani trga čudno svijetlo. Na najveće moje čudo, svijetlo se meni objeljavalo, a nijesam mogao vidjeti, tko ga nosi. Objeljavano se stvorilo svijetlo preda mnom.

— Tko si — reče nepoznatni čovjek francuskim jezikom meinuvši svjetiljku pod kaput.

baca bombe, oboreno je hicima pet letjelica. Jučer bje oboreno 12 neprijateljskih letjelica i 3 zauzdana balona.

Prvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Govor Lloyd George-a.

LONDON, 26. U Donjoj Kući ministar predsjednik Lloyd George izjavi: Narednih mjeseci stanje na francuskoj fronti još će mnogo zabrinuti, ali saveznički generali nadaju se s pouzdanjem u rezultat. Možebit da će se skorih dana zapodjesti velike bitke, od kojih ovisi kraj rata. Ali saveznici nikad nijesu bolje spremni bili da dočekaju udar. Lloyd George završi: Ono što se u Italiji zbiva, mnogi obećaje. Svi smo pod utiskom velikih događaja na zapadu. Još opesnost nije minula; ali makar kolike bile naše teškoće, u središnjih vlasti puno su veće.

Ugovor o miru s Rumunjskom u odboru Reichstaga.

BERLIN, 26. Glavni odbor Reichstaga primio je ugovor o miru s Rumunjskom.

Drilike u Rusiji.

Veliki knez Mihajlo Aleksandrovič na čelu nove Sibirske vlade. — Glasovi o umorstvu bivšeg ruskog Cara.

MOSKVA, 24. Novine pišu, da je veliki knez Mihajlo Aleksandrovič, koji je umakao, stupio na čelo nove sibirske vlade i izdao proglas ruskome narodu. Carevu porodicu, kažu, da su prenijeli u Perm. Po vijestima novina ne zna se, gdje sada car batavi; ali učestavaju glasovi, da su ga u Jakaterinenburgu ubili.

Pomoć entente ruskom narodu.

LONDON, 26. „Morning Post“ piše o izvještajima o postignutom sporazumku izmeggju saveznicima i Udruženih Država glede pomoći, koja bi se imala pružiti Rusiji. Ne radi se o tome, da se na Rusiju udari iz zasede ili da se krišom podupire republikanska ili monarhistička stranka u Rusiji, već saveznici žele pomoći svim Rusima, a da se ne upliću u njihove unutrašnje poslove. List ističe nesebičnost savezničke politike prema sebičnosti i iskorišćivanju na koje se je dala Njemačka u Rusiji.

Mogu ćotter japanske intervencije u Sibiru.

ROTTERDAM, 25. Kako javlja „Nieuwe Rotterdammer Courant“, izvješćuje „Exchange Telegraphcompagny“ iz Tientsina od prošle subote, da je znatno porasla vjerojatnost japanske intervencije u Sibiru.

Izveštaj turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 27. Glavni stan, 26. o. m.

Fronta u Palestini:

Oživlje artiljerijska i izvidnička djelatnost. Napad jekih izvidničkih neprijateljskih četa u obalnom odsječku bje odbijen. Naše jurišne čete izvedoše uspješnih izvida. Na istočnu obalu Jordana

- Mornar Marko Cvitković iz Dalmacije — odgovorih mu francuski, jer znam tim jezikom još i danas govoriti. Naučio sam ga općeci s Francuzima.
- Pa šta tražiš ovdje u ovo doba?
- Zabasao sam, pa ne znam puta u luku.
- Hajde za mnom.

Ja sam stupao za nepoznatim čovjekom. Na prvom uglu pridruže nam se još nekakva četiri čovjeka. Mislio sam, a brzo i vidio, da su prijatelji mog nepoznanca.

— Jesi li čuo, da je našeg načelnika umrla najstarija neudata kćer? — upita nepoznatog mog pratilaca jedan od ljudi, koji su nam se pridružili.

— Jesam, pa šta onda?

— Na smrtnoj postelji rekla je, da je otac ukopa sa svim nakitom, kako da je sprema na vjenčanje.

— Kad je ukopana?

— Danas!

— Je li načelnik ispunio njezinu volju?

— Ovakvo su se razgovarali moji nepoznatni pratilci. Ja sam samo šutio, jedva čekajući, da ugledam luku. Nijesam znao kud idem, kud me vode. Najedamput sam se zabezeknuo. Pred sobom sam ugledao veliko marsiljsko groblje. Sad sam uvidio, da sam zapao u razbojničke ruke, koji su sigurno išli, da oplijene grob djevojičin. Slutnja se moja obistinila, kad su oni otvorili vrata groblja.

— Ulazi!

jedan naš odjeljak prodrue do ušća Jordana; baterije, koje su ga pratile, iznenadiše svojom vatrom neprijateljsku konjicu u taboru. Izvidničke čete pregoše rijeku; neprijateljska konjica, kojom su na njih udarili, bje raspršana od naše artiljerije. Došlo je poručio neprijateljske kladare, odjeljak se povratio, a da ga protivnik nije ometao, u svoju izlaznu poziciju. Sa ostalih fronta ništa novo.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 26. Glavni stan, 24. juna 1918.

Mačedonska fronta:

Zapadno od Ohridskog jezera naši pomaknuti odijelci raspršise vatrom francuske pojačane pješake odijelke. Na Crvenoj Steni i istočno od Cerne kratki neprijateljski napadi istom od Serresa naše patrola zarobiše nekoliko Grka.

SOFIJA, 26. Glavni stan, 25. juna 1918.

Mačedonska fronta:

Zapadno od Ohridskog jezera jedna naša patrola rasprši francusku stražu. Izmeggju Ohridskog i Prjespenskog jezera, južno od Huma i Gjevgelija obostrana živahna artiljerijska vatra.

Ministarska kriza.

O krizi koja je nastala demisijom Seidlerova kabineta „Nieuwe Vreemde Proesse“ piše: Izručnog pisma Njegovog Veličanstva proizlazila, da će Kruna stvoriti odluku tek pošto se ustanovi, je li moguće parlamentarnim putem osigurati državne potrebe, a ako nije, je li moguće postići parlamentarni rad promjenom ministarstva. Time je kriza stavljena na stvarnu podlogu. Nadalje proizlazila iz ručnoga pisma, da dru. Seidleru nije uspjelo sastaviti potrebitu većinu, tako da se sada više ne može govoriti samo o formalnoj krizi. Kabinet je predao demisiju, jer nije dru. Seidleru uspjelo sastaviti većinu. Dra. Seidlera nije megjutim srušio samo zaključak poljačkog kluba, nego su ga srušile i opreke u samom ministarstvu. Malne svi su ministri protiv njega, jer su protiv uporabe paragrafa 14. Jasno je dakle, da je dru. Seidler i u samom kabinetu podlegao sa svojom politikom, jer je u pitanju paragrafa 14 ostao osamljen. Toliko snage nema dru. Seidler, da bi u isto doba mogao svladati poteškoće u zastupničkoj kući i u svome ministarstvu. Uslijed prilika u samom kabinetu okrenula se čitava kriza protiv osobe dra. Seidlera. Ako bi dru. Seidler je nova bi pozvan, da sastavi kabinet, morao bi promijeniti sve svoje ministre, jer se i ovi protiv njegovog politiki. Teško bi se Kruna odlučila na promjenu u svim resortima. Radi toga se misli, da ima izgleda da dogje do prelaznoga ministarstva. U tom slučaju bi svi resortni ministri ostali na svojim mjestima, a otišao bi samo ministar predsjednik, a na njegovo bi mjesto imao doći drugi. Novo bi se ministarstvo imalo pobrinuti da parlament obavi državne potrebe.

„Reichspost“ piše, da je držanje poljačkoga kluba prinudilo vladu, da preda demisiju. Vladi nije preostalo drugo, nego predati demisiju, ako nije htjela posegnuti za § 14. Bez sigurne većine ne može se poslužiti na uspehne rad zastupni-

— Ja sam se nećkao.

— Hoćeš ići! — i silom su me utjerali u groblje. Kako svaka mogućnja obitelj, tako je i obitelj marsiljskog načelnika imala svoju grobnicu za mrtve. Bila je jedna od najljepših. Zgodnim načinom podigoše ploču nad grobnicom.

— Ulazi!

— Neću.

— Hoćeš li ići!

— Neću.

— Nećeš? Vidjećemo, hoćeš li ili nećeš.

Pograbise me, povezaše me konopom oko pasa i spustiše silom u grobnicu. Od vike moje ne bi bilo pomoći, petoricu se nijesam mogao oduprijeti.

Kraj mene su spuštali na tankom konopu fenjer sa upaljenom voštanom svijećom. U prostranoj grobnici bilo je više sanduka, nu jedan je bio posut cvijećem, još vrio svijetao, znak, da nije dugo u grobnici. Za čudo sam poklopac lako podigao, a možete pomisliti moje začugljenje, kad sam vidio, da na djevojičinu nema ništa do nešto haljina. Neko je prije mene bio u grobnici i oplijenio mrtvu djevojkicu.

— Neko je bio prije nas — viknem iz grobnice.

Mukli pad; fenjer mi se utrne. Bio sam zatvoren u grobnici. Čuo sam, kako su moji prijatelji mrmljavući otišli. Izjalovila im se nada. U onoj tmirnoj opazim, kako se nešto svijetluca na podu. Sagnem se. Bio je zlatni prsten sa dijamantom. Sigurno su ga izgubili oni lopovi, koji su bili prije mene.

ke kuće. S toga će se kod pokušaja oko sastave većine morati uzeti u obzir i sudjelovanje poljačkog kluba. Obje njemačke gragjanske stranke imaju jedva jednu četvrtinu mandata. Češke su se stranke odlučile na radikalnu politiku, a jugoslavenske su se skupine povele za njihovim primjerom. Dreostaju još samo Talijani i Rumunji, ali tih nema mnogo. Na socijalne demokrate se ne može računati, jer oni doduše vape za parlamentom, ali nikad ništa ne preduzimaju, da omoguću rad parlamenta. Poljački klub zahtijeva glavu dra Seidlera, kao ucjenu za pristup u većinu. Dod tim prilikama nije dru. Seidler mogao računati na većinu, te je radi toga s čitavim kabinetom predao demisiju.

Sada se pita, da li su oni, koji su srušili kabinet, u stanju da Kruni predlože kabinet, koji bi raspolagao sposobnom većinom. Kad bi oni bili u stanju, onda bi pristidili Kruni posao, da ponovo stvori provizorij. Poljaci su postigli što su htjeli, ali je sada pitanje, da li će uspjjeti da sastave većinu. Oni, koji su stvorili prazninu, stoje ovdje praznih ruku. Udovolji li se Poljacima, stupaju u oporbu Ukrajinci. Ukrajinci nemaju zastupnika naroda, koji je postao osobito važan za konac rata na istoku, a prema tome i za budućnost monarhije. Svečana riječ Krunu u ozbiljnom času, puna povjesne snage i moći, sve će duše dirnuti. Carska riječ mora biti zapovijed i ostali zapovijed za svaku vladu, koja dolazi, lako mu drago se ona zvala. Cesar mora dati svečanu izjavu za one stranke, koje su uvijek bezuslovno radile za interes države. Potrebno je sada, da se slože svi oni, koji su vjerni državi, jer je čas ozbiljan. Treba počti ravnim putem bez savijanja i okolišanja. Da li će dru. Seidler biti na čelu vlade ili tko drugi, to nije važno. Glavno je, da Kruna želi vladati sa narodnim zastupstvom.

Audijencije kod Česara.

BEČ, 25. Njegovo je Veličanstvo danas saslušalo obične izvještaje, zatim je primilo u posebne audijencije: predsjednika gospodske kuće princa Windschgrätza, potpredsjednika gospodske kuće Ferdinanda princa Lobkovicca, članove gospodske kuće baruna Czedita, baruna Plenera i grofa Walterskirchena, predsjednika zastupničke kuće dra Grossa i zastupnika prelata Hausera.

BEČ, 27. Cesar je primio u posebne audijencije zastupnike na carevinskom Vijeću Steinwendera, Pantza i Dachera i ministra poljodjelstva Silva Tarouca.

BEČ, 28. Cesar je danas primio u odluju posebnu audijenciju ministra predsjednika Seidlera.

Cijene ratnom žitu.

BEČ, 27. U listu državnih zakona objavljuje se naredba ureda za pučko prehranjivanje, kojom se ustanovljuju cijene prometnog zavoda ratnog žita, za najglavnije vrste žitija i krme, kao god za žetvu variva 1918. godine. Nove cijene pri primanju povišene su prema lanjskima, u dogovoru sa mnijenjem centralne komisije za ispitivanje cijena. Nužda tog povišenja osniva se na većim proizvodnim troškovima u gospodarstvu. Da se nova žetva mogne što prije prikupiti, udareni

Kad su me spuštali u grobnicu, opazio sam malo ispod ploče prozor u zid urezan. Uspjeh se polako i sjednem u tamni prostor. Kad će nesreća, ni šibice ne imah uza se. Preporučivao sam dušu Bogu. Ta odaye mi nije bilo spasa. Od gladi sam morao umrijeti daleko od svojih i svoje domovine u tugjem kraju. Dok sam se skrušivao, kajao i Bogu molio, da mi smrt pošalje, čujem gdje odbija pola noći. I premda nijesam strašljiv, ipak mi je u grobnici bilo neugodno pri duši.

Nastalo je doba duhova. Zbilja začujem nekakve glasove, koji su se približavali. Kosa mi se ježila. U malo da nijesam svsnuo, kad stade lupežtanje po ploči. Ploča se diže. Po svijetlosti vidim, da su ljudi. Došli su eto treći, da oplijene mrtvaca. Svezaše opet jednog oko pasa i spustiše u grobnicu. Baš kad je kraj mene prolazio, bacim se oko njega i obuhvatim ga čvrsto.

— Vucite, živa je, oživjela je, živa! Brzo, Isuse, Marijo! vikao je čovjek u grobnici.

Teško je doduše bilo izvlačiti dva čovjeka iz grobnice. Kad sam bio blizu vrha, uhvatim se za ploču, te pustim onog jadnika, koji sa svojim drugovima uteče na vrat na nos, misleći, da je mrtvac ustinu oživio. Od straha malo po malo došao sam sebi, a što je čudo, posve sam se otrijeznio. Baš pred vratima groblja nagjem lijep kaput, a malo podalje čizme, koje su lopovi odbacili, da mogu bolje bježati.

Nine Buconjić.

su u naredbi — kao god što biva u njemačkom carstvu i u Ugarskoj — dodaci cijena na veliki za žito, pšenicu, raž i ječam; ovi su dodaci tako razregijeni na stupnjeve, da povišenje cijene pri primanju iznosi, za dobave do 15 jula o. g. 25 kr., za dobave do kraja jula 20 kr., u augustu 15 kr., u septembru 10 kr. a od 1 oktobra do 20 decembra o. g. 5 kr. U područjima, koja su neposredno u dodiru s ratom, može ured za pučko prehranjivanje doznati od slučaja do slučaja, i kako u kojem kraju, izvanrednih dodataka cijena za primanje; tim se ima obzira na veće troškove gospodarske produkcije u spomenutim krajevima.

Odbor za poslove mornarične opskrbe.

BEČ, 27. Za poslove mornarične opskrbe (invalidi, novi zakon za vojničku opskrbu, opskrba civilnih radnika ratne mornarice i drugo) ustrojio se od 1 maja naročito odno na ratnom ministarstvu, odjelu za mornaricu, odsjeku III.

DALMATINSKE VIJESTI

Previšnje odlikovanje.

Njegovo se c. i. k. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo podijeliti prepoštu stolne crkve u Spljetu biskupu Vicku Palunku komendatorski križ reda Frana Josipa sa zvijezdom.

Vojna odlikovanja i imenovanja.

Njegovo se ces. i. kralj. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo narediti da se izrazi

po drugi put ponovno previšnje pohvalno priznanje uz podjelu mačeva za hrabro i požrtvovno držanje pred neprijateljem zdrav. por. u prič. Mati Gračiću, od 37. strj. puk., kod puč. ust. pješ. puk. br. 25.

ponovno previšnje pohvalno priznanje uz podjelu mačeva za hrabro i požrtvovno držanje pred neprijateljem puč. ust. por. Martinu Kataliniću, od 23. puč. ust. zapov., kod pješ. bat. I./203.

ponovno previšnje pohvalno priznanje za izvrsno službovanje u ratu prič. natpor. Antunu grofu Gozze, od 37. strj. puk., kod puč. ust. pješ. bat. V./37, kap. u oče. Lovri Gilardi kod puč. ust. pješ. bat. II./23.

previšnje pohvalno priznanje uz podjelu mačeva za hrabro držanje pred neprijateljem prič. por. Miroslavu Meleda, od 23. strj. puk. zapovjedniku jedne arban. kump. prič. por. Ivanu Polli, kod jednog c. k. bat., puč. ust. nadliječ. dr. Ervinu Treu, od 37. puč. ust. kot. zap., kod jednog obal. zapov., prič. por. Oskaru Fontani, od 23. strj. puk. kod minist. za zem. obranu

podijeliti zlatni krst za zasluge s krunom na vrpici kolajne za hrabrost u priznanje izvrsna službovanja pred neprijateljem, prič. por. Josipu Batistiću, od 37. strj. puk., kod jedne letj. kump.

zlatni krst za zasluge na vrpici kolajne za hrabrost sa mačevima, u priznanje hrabra držanja pred nepr. i izvrsne službe u ratn. željez. službi zast. Todoru Zoriću, od 37. strj. puk., kod jednog želj. zapov.

zlatni krst za zasluge na vrpici kolajne za hrabrost, u priznanje izvrsna službovanja pred neprijateljem, prič. zast. Vladimiru Lukoviću, od 37. strj. puk. i puč. ust. rač. zast. Brunu Bilošu Nikinu, od 23. puč. ust. kot. zapov.

srebrni krst za zasluge s krunom na vrpici kolajne za hrabrost, u priznanje izvrsna službovanja pred neprijateljem, puč. ust. straž. Ivanu Breškoviću i Novici Saboviću Markovu, od 37. puč. ust. kot. zapov., vodn. nasl. straž. Stjepanu Maretiću, od 23. strj. puk., kod jedne građanske žand., wachtmaj. I. razr. Marku Babiću i wachtmaj. II. razr. Petru Lioviću, od zem. žand. zap. br. 9.

imenovati kapetanima u oče. kapet. sa nazivom i karakterom: (danom 1. novembra 1917.) dr. jur. Cig-dija Rovaro-Brizzi i Ivana Karstulovića; (danom 1. maja 1918.) Dr. jur. Frana Gospodetića i natpor. Krsta Moretti;

kapetanima u odn. izvan službe: (danom 1. novem. 1917.) kapet. sa nazivom i karakterom Andriju Janovića i natpor. Dr. jur. Vjekoslava Rismondo; (danom 1. maja 1918.) kapet. sa naz. i karakt. Vladimira Karamana i Bernharda Lazzari, te natporučnike Pašku Bradarića-Sluj, Trifa Kamenarovića, dr. ra. phil. Ivana Petkovića, Marka Vidovića i Leopolda Živkovića;

puč. ust. kapetanima: (1. maja 1918.) puč. ust. natpor. Tiberta Alacevića, Nikolu Papafava, Antuna Perka, Antuna Petkovića, Oskara Randi i Artura pl. Saraca;

puč. ust. natporučnicima: (1. maja 1918.) puč. ust. por. Petra Serovića, (1. avgusta 1917.) Petra Zinka Josipova.

puč. ust. nadliječnikom: puč. ust. pom. liječ. dr. Jurja Orlića

puč. ust. rač. poručnikom: puč. ust. rač. zast. Bruna Biloša Nikina.

* * *

Bili su imenovani poljskim kuratima u prič.: grčko-istočni dušobrižnici: Nedjeljko Cvjetković, od dom. dopun. kot. zap. Kaštelnovi (boravište: Morinj kod Risna, kot. Kotor) kod post. zapov. u Beču, — Milan Ratković, od dom. dopun. kot. zapov. Kaštelnovi (boravište: Perast, kot. Kotor) kod post. zapov. u Beču

puč. ust. sudbenim vještbenicima: puč. ust. pješ. sa znakom jedn. dobr. Antun Bernardi, od 22. pješ. puk. pisar kod jednog poljskog suđa (Korčula)

i puč. ust. nared. sa znakom jedn. dobr. Milenko Svoboda, od 23. c. i. k. zdravs. kump., pisar kod c. i. k. voj. odvj. u Zagrebu (Spljet).

Promocija.

Ministarstvo za javne radnje promaklo je profesore pri graditeljskoj i umjetničko-zanatlijskoj školi u Spljetu Dinka Šimunovića i Nikolu Giassich-a u VIII. razredu čina.

Za unapređenje pučkog školstva.

Uslijed ovlaštenja Ministarstva za bogoštovlje i nastavu pokrajinsko školsko vijeće doznalo je Zemaljskom Odboru za upravnu godinu 1917-1918 kr. 300.000 za unapređenje pučkog školstva u Dalmaciji

Za siromašne učenike pučkih škola.

Središnja će uprava c. k. naklade školskih knjiga u Beču po nalogu Ministarstva za bogoštovlje i nastavu udijeliti školske godine 1918-19 knjiga u iznosu od 5318 kruna za siromašne učenike općih pučkih i gragjanskih škola u Dalmaciji.

Pučka kuhinja u Velom ratu.

Javijaju nam iz Velog Rata (Dugi Otok), 15. o. m. jučer je otvorena u ovom selu pučka kuhinja. Blagoslovljena je pred školskom djecom i ostalim pukom od našeg dušobrižnika vič. don Ivana Silvestrića, koji je kratkom besjedom preočio veliku blagodat ove ustanove, kojom se želi spasiti malenu djecu, uzdanicu domovine. Istaknuo je veliku ljubav našeg vladara, koju goji osobito prema siromašnim patnicima, a to dokazuju pučke kuhinje, koje se otvaraju njegovim nalogom u svim i najzabitijim selima. Spomenuto je i veliku požrtvovnost gosp. namjesnika, koji svim silama nastoji, da se oživotvori ova želja Njegova Veličanstva. Završi govor troklatnim živio Njegovu Veličanstvu i gosp. Namjesniku. Djeca i siromašnije obitelji primiše tada svoj obrok i vesela se srca razigloše, duboko uvjereni, da će ih dnevno dijeljenje ove zdrave i krepke hrane spasiti od gladi, koja prijeli selu, uslijed krupice koja je mjeseca svibnja o. g. uništila usjeve i vinograde.

Dramatsko veče «Dobrotvornog Društva Hrvatskih Gospogja».

Ovo društvo, koje je kroz dvije godine svoga postojanja priredilo, vrlo pohvalno, u dobrotvorne svrhe, uspješnih koncerata, bavi se u posljednje doba i priređivanjem dramatskih večeri. Glavna je svrha ovim predstavama da kroz sat dva vremena posjetnike ugodno zabave i nasmiju, a da u isto doba namaknu koju svotu za društvene potrebe, koje to više rastu. Takva je zabava bila i dne 23 o. m. Davale su se dvije Trifkovićeve stvari i Devide-ov «Živ ili mrtav». Mlado diletanško društvo prikazalo je što je bolje moglo ove lakrdije; pa je bilo u opće i smijeha i oobrabavanja. Mnogi su inače opazili, da se u izboru komada nije bilo baš sretno, da dok su dvije Trifkovićeve stvari: «Ljubavno pismo» i «Čestitam», mogle proći, osobito «Čestitam», nikako nije bio na mjestu za ovu prigodu Devideov komad. U ovakim zabavicama valja uvijek imati obzira na to: ko predstavlja, što se predstavlja i pred kim se predstavlja. Ali kako doznajemo, već je rasploženo da se u buduće na to bolje pazi.

Mostra di disegni scolastici.

Dal giorno 2 al 4 luglio inclusivo saranno esposti nella sala di disegno della locale i. r. scuola reale superiore i disegni degli scolari dell'istituto, verso l'ingresso di cent. 30 ad incremento del fondo per gli scolari poveri dello stesso.

Esami d'ammissione.

Gli esami d'ammissione al I. corso presso l'i. r. scuola reale superiore in Zara avranno luogo sabato 6 luglio a. c. — Gli scolari accompagnati dai genitori o loro rappresentanti dovranno presentarsi coi necessari documenti il giorno 5 luglio dalle 10 alle 12 ant. presso la direzione dell'istituto.

VIII. Ratni Zajam.

Popis upisanog VIII. Austrijskog ratnog zajma kod Zemljišnog Verejskog Zavoda Kraljevine Dalmacije od 28. svibnja do 27. lipnja 1918.

Nadbiskup dr. Vicko Puljišić K 3000 — Kanonik Don Angelo Piasevoli 2000 — K. k. Landsturm Inf. Reg. VI-37, Brgat 10.000 — Ruza Marčelja Zadar 1000 — Pietro Gelino Bernaldi, Starigrad 1000 — Ivanica Tabulić, Brodarica 3000 — Po don Niku Sirotkoviću, Vrsi: Šime Lovrić, Nin 3000 — Don Niko Sirotković, Vrsi 2000 — Don Ivan Nikpalj, Poljice 1000 — Župska crkva Nin 600 — Gospa od Zečeva, Nin 400 — Don Ante Banić, Nin 400 — Don Blaž Karavanić, Privilaka 500 — Bare Žagar, Ražanac 350 — Marko Petričić, Nin 200 — Nikola Bjedov, Suovare 100 — Josip Kolanović, Privilaka 300 — Zemljišno veres. Izavod za vlastiti račun 50.000

Radi sutrašnjeg blagdana list izlazi danas na ————— dvije stranice —————

RAZLIČITE VIJESTI

Nestašica papira u Francuskoj.

«Humanité» javlja: Pročelnosti gospodarskih interesa francuske dnevne štampe zaključilo je u svojoj glavnoj skupštini dne 17. o. m., da će počevši od 1. srpnja 1918. dnevnicu izlaziti samo tri puta na nedjelju na 4 stranice, a četiri puta na sedmicu na dvije stranice. Ovaj je zaključak primljen poradi toga, što se sve više nagomilavaju poteškoće radi nabave papira, a u drugu se ruku ima što manje trošiti tonaža za uvoz papira.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izviještaji austrijskog-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 27. Službeno se javlja:

27 juna 1918.

Talijansko bojište:

Kod Bessece, u dolini Ečave, i na Zugni propadaše talijanski izvidnički zagoni. Col del Rosso, oko kojega se ljuto otimalo, a koji je dana 15 juna slavno runolisa divizija na juris uzela, pak ga u najtežim bojama zadržala, bio je jučer prije podne iznova napadnut od jakih snaga i poslije najteže ubrzane vatre. Bilo je po neprijatelja uzaludno preduzimanje omjeriti svoju bojnu valjanost sa valjanošću naših Salcburgovaca, Korutanaca, gornjo i donjo Austrijanaca, o čiju hrabrost napadi se mahom razbiše. Mlade pukovnije br. 107 i 114, koje je artiljerija u svakoj fazi boja uzorno podupirala, pokazale su prožete istim duhom, kojim su drveno prokušane jurisne čete 59. te, 7. e, 14. e, i 49. te pukovnije. Neprijatelj pretrpi teških gubitaka, što mrtvih što ranjenih; on ostavi znatan broj zarobljenika u našim rukama. Kod Ponte di Diave Talijanci pokušale da se u čamcima prevezu na našu obalu, ali ih uništismo vatrom.

Doglavica generalnog štaba.

Izviještaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 27. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 27. juna 1918.

Zapadno bojište:

Stanje nepromijenjeno. Na istočnoj obali Meuse njemačke čete izvedoše uspješnih izvoda. Iz neprijateljskih letjeljskih skupina, koje se dva zadnja dana zagoniše da napanu Karlsruhe, Offenburg i lothringško industrijsko područje, bje oboreno hicima pet letjelica. Njemačke letjeljske eskadre napadoše bombama Pariz, a na putu u Pariz željeznička sredotočišta i neprijateljska letjelista.

BERLIN, 28. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 28. juna 1918.

Zapadno bojište:

Živa djelatnost Engleza i Francuza s obe strane Somme, Artiljerijska vatra poraste u večer i u drugim odsječcima izmegu Ysera i Marne. Danas izjutra neprijateljska vatra poraste do oveće jačine s obe strane Lysa, izmegu Bailloula i Bethune i južno od Aisne. Naša artiljerija odvrataše žilavo. U pojedinim odsječcima razviše se pješčački okršaji. Jako ulaganje letjeljskih snaga dovede do žestokih bojeva u zraku. Naši letioci oboriše hicima jučer 25 neprijateljskih letjelica i jedan zauzdani balon. Naši obrambeni topovi oboriše pet neprijateljskih letjelica.

Prvi general. kvartiermeister Ludendorff.

Zdravlje N. V. Cesarice Zite.

BEČ, 28. Zdravlje naše cesarice, koja boluje od lake influencije, danas je baš povoljno. Cesarica nema ognjice; megjutim ona neće ni skorih dana krenuti iz Eckartsaua.

U hrvatskom Saboru.

Prijedlozi o jugoslavenskom pitanju.

ZAGREB, 28. Na današnjoj sjednici hrvatskog Sabora pretresao se prijedlog zast. Pavelića, zast. Persića i drugova o jugoslavenskom pitanju. Pavelić traži da se prijedlogu prizna hitnost te govori o vječanjima hrvatskih političara u Budimpešti. Ban se izjavljuje protiv hitnosti i kaže da se pitanje, na koje se odnosi prijedlog, ne može riješiti bez pristajanja hrvatskog Sabora. Uostalom istače, da se to pitanje ne nalazi ni pošto u onom aktuelnom stadiju svog rješavanja, o kojemu predlađač misli da se nalazi. Pošto je nekoliko govornika, s izuzetkom frankovca Horwatha ustalo protiv hitnosti, ova bje odbijena.

Telegrami della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettino dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 27. Si comunica ufficialmente:

27 giugno 1918.

Teatro della guerra italiano:

Dresso Bezzeca, nella valle dell'Adige, e sulla Zugna punte di ricognizione italiane fallirono. Il Col del Rosso vivamente contrastato, preso d'assalto il 15 giugno dalla nostra gloriosa divisione «Edelweiss», quindi vittoriosamente mantenuto nei più gravi combattimenti, venne nella mattinata di ieri, dopo un gravissimo fuoco a stamburate, attaccato un'altra volta con forze numerose. Fu inutile impresa pel nemico il misurare la propria prodezza nelle armi con quella dei nostri salisburghesi, carinziani, coi soldati dell'Austria superiore ed inferiore, di fronte al cui valore tutti gli attacchi si fransero. I giovani reggimenti 107.º e 114.º appoggiati esemplarmente dall'artiglieria in tutte le fasi del combattimento, si sono mostrati d'animo pari a quello delle loro truppe originarie, provate ab antico, dei reggimenti 59.º, 7.º, 14.º e del 49.º. Il nemico subì gravi perdite in morti e feriti, e lasciò nelle nostre mani numerosi prigionieri. Presso Ponte di Diave gli Italiani tentarono di guadagnare con scialuppe la nostra riva, ma furono sterminati dal fuoco.

Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 27. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 27. giugno 1918.

Teatro della guerra occidentale:

Situazione inalterata. Sulla riva orientale della Mosa le truppe germaniche eseguirono ricognizioni coronate di successo.

Dalle squadriglie aeree nemiche, che durante gli ultimi due giorni si spinsero ad attaccare Karlsruhe, Offenburg, e la regione industriale lorenesa, furono abbattuti 5 velivoli.

Squadriglie germaniche da bombardamento hanno attaccato Parigi, nonché i nodi ferroviari e le stazioni d'aviazione nemiche che si trovavano sulla loro via.

BERLINO, 28. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 28 giugno 1918.

Teatro della guerra occidentale:

Vivace attività degli Inglesi e dei Francesi dall'una e dall'altra parte della Somme. Anche negli altri settori fra l'Isere e la Marna il fuoco dell'artiglieria alla sera si intensificò. Questa mattina il fuoco del nemico dall'una e dall'altra parte del Lys, fra Baillou ed Bethune ed a sud dell'Aisne crebbe alquanto di forza. La nostra artiglieria impegnò la lotta vigorosamente. Un vigoroso impiego di velivoli condusse a violente lotte aeree. I nostri aviatori ieri hanno abbattuto 25 velivoli nemici ed un pallone frenato. I nostri cannoni antiaerei hanno abbattuto 5 velivoli nemici.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

D. KASANDRICH odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

«Flora» Dalmatinsko izvozno i uvozno društvo s. o. j.

Split, 18. juna 1918.

P. n. g.

Dozivom na našu prethodnu okružnicu, koju vam u prigibu prilazemo, a koja je bila oglašena u novinama, javljamo vam ovime uljudno, da je na pouzdanom sastanku dneva 11. tek. mj. u Splitu izabrana potpisana privremena uprava sa nalogom, da pripravi sve potrebite predradnje za osnivanje jednog velikog trgovačkog društva, za što bolje iskorišćivanje dalmatinskih proizvoda.

Na tom sastanku takogjer je odlučeno, da pojedini udjeli budu sastojali od dvije kategorije, i to: K. 50.000 — najmanje i K. 100.000 — najviše, na pojedinog člana društva.

Oni manji trgovci, koji žele pristupiti u društvo, a ne mogu platiti 50 ili 100.000 kruna, mogu se megiusobno udružiti u zajednicu sa udjelom od K. 50.000 — na ime jednoga od njih. Oblik društva će biti sa ograničenim jamstvom, koje se može kasnije pretvoriti u dioničarsko društvo.

Svrha je društva da koncentrira sa dalmatinske tvrtke i trgovce, koji su radili i dalje rade sa zemaljskim proizvodima, u jednu jaku skupinu, koja će zajedničkim radom podići razvitak zemaljskih plodina na opću korist.

Dotpisana provizorna uprava želila bi, imati u ovom društvu i Vašu poštovanu tvrtku, te Vas ovime učtivo pozivljemo, da izvolite osobno pristupiti dneva 2. srpnja o. g. na konstituirajuću skupštinu, koja će se održati u Splitu u prostorijama trgovačke i obrtničke komore u 10 sati prije podne sa slijedećim dnevnim redom:

1. Čitanje i odobrenje društvenog ugovora.

2. Imenovanje društvene uprave.

3. Imenovanje nadzornog vijeća.

Za slučaj da budete zaprečeni, šaljemo vam u prilogu odnosnu punomoć sa molbom da izvolite putem javnog bilježnika ili c. k. suda potpis ovjerovati, te nam ju obratnom poštom povratiti.

Istodobno Vas umoljavamo, da ostavite u bijelo ime zastupatelja na punomoći, jer u eventualnom slučaju njegove izočnosti zastupat će Vas treća osoba ovlaštena od Vašeg punomoćnika.

Obzirom na činjenicu da kod društva sa ograničenim jamstvom moraju svi udjeli biti isplaćeni prije konstituiranja društva i nakon toga ne mogu se daljniji članovi primati za čitavu godinu dana, stoga Vas umoljavamo, da izvolite doznati kod jednog novčanog zavoda u Splitu onaj iznos kojim pristupate u društvo, naznačivši kao udjel za društvo «Flora» Dalmatinsko izvozno i uvozno društvo s. o. j. a to mora uslijediti najkasnije do 1. jula o. g. biva jedan dan prije skupštine, te nas bezuvjetno brzojavno obavijestite, kod kojeg ste zavoda novac položili. To vrijedi takogjer i za punomoć. Brzojavne i pismene obavijesti izvolite slati na tvrtku: Ivo Tomasović, Split. Ova se okružnica takogjer oglašuje u novinama, te se ovom pozivu mogu odazvati svi oni, koji imaju pravo da sudjeluju u društvu, a njeni primili posebnog poziva.

Stalno nadajući se Vašem cijenjenom odazivu bilježimo se sa veleštovanjem

Privremena uprava za «Flora» Dalmatinsko izvozno i uvozno društvo s. o. j.

1. A. Ivetta, 2. Ivo Tomasović, 3. Vinko Čulić,

4. Lavoslav Poljak, 5. Stevo Perović.

OGLAS.

Kod c. k. demanijalne uprave u Biogradu n/m održati će se dne 14. srpnja 1918. na 9. sati prije podne na Jankolovici javna dražba radi prodaje slijedećeg blaga:

14 dvogodišnjih bikova za rasplod,

3 stare krave,

12 odrasle prasadi,

44 odojene prasadi,

5 starih konja,

1 trogodišnje ždrijebe.

C. k. demanijalni upravitelj:

V. Doležal.

Dana 2. Jula

❖ točno u podne ❖

svršava potpisivanje

za 8. ratni zajam.

Dan 2. Jula 1918.

mora da bude dan

: zlatne pobjede!

: zlatne pobjede!